

ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ: ФІЛОСОФІЯ 16-19 СТ.

[]

I семестр 2019/2020 навчальний рік

Гуманітарний факультет

Кафедра культурології та філософії

03 Гуманітарні науки; 033 Філософія; Освітньо-професійна програма «Практична філософія»

Викладач: Якуніна Катерина Ігорівна, кандидат історичних наук, старший викладач
кафедри культурології та філософії
kateryna.yakunina@oa.edu.ua

Кредити та кількість годин: 4 ECTS; години: 34 лекційних, 22 практичних та 64
самостійна робота; модуль (6 лекційних, 4 практичних, 110
самостійна робота)

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

Форма навчання: очна (денна) (заочна)

I. Опис навчальної дисципліни

Епоха Нового часу, Просвітництва та Класицизму відкрила нові форми життя, що втілювали нові уявлення про світ і місце людини в ньому, нові ідеали і нові цінності, нову культуру і нові проблеми. Основними проблемами цього періоду стали: проблема сенсу історії, влади, свободи особистості, проблема Бога і світу, де світ вже розглядається як простір, в якому події відбуваються самі по собі і з власної причини без будь-якої зовнішньої волі. Гуманістичні тенденції епохи дозволили поставити людину в центрі культури і розглядати її як головну особу, що творить історію. Від такої позиції з'являється нова проблема: чи може людина діяти довільно, не враховуючи головних принципів світобудови і світопорядку, створених Творцем? Другим завданням стає пошук методів для отримання достовірного знання як найважливішої умови незалежної діяльності людини. В зв'язку з цим, постає нагальна необхідність у виробленні стратегії донесення до людини усвідомлення відповідальності за світ у якому живе, що призводить до необхідності самооцінки, самопізнання і самодоскональності. Саме з цими процесами будуть ознайомлені студенти, що дозволить продовжити формувати єдину картину розвитку філософської ідеї від стародавніх часів до сучасності.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: виявлення історико-філософських закономірностей та вивчення економічних, культурних та соціально-політичних передумов розвитку філософської думки Нового часу, епохи Просвітництва та Німецької класичної філософії.

Завдання:

- Розкрити історичне значення філософії раннього Нового часу і доби Просвітництва, філософії XIX ст. її подальшу трансформацію.
- Прослідкувати основні моменти розвитку класичного раціоналізму, його методологічної визначеності, метафізичної проблематики, етичної спрямованості.
- Визначити принципові пункти розвитку доктрини емпіризму, його сильні й слабкі сторони, ключові розбіжності з раціоналізмом.
- Продемонструвати еволюцію суспільно-політичних ідей XVII-XIII ст. у їх

філософському висвітленні, особливо зацентрувавши увагу на концепціях природного права і суспільного договору.

- Розкрити зміст найвпливовіших концепцій та підходів в межах філософії XIX ст.

III. Результати навчання

За результатами навчання слухачі будуть:

знати:

- історико-культурні і соціально-економічні передумови становлення філософії Нового часу; основні наукові відкриття цієї доби;
- визначальні принципи емпіризму в гносеології і політичному вченні;
- своєрідність трансформації емпіризму в суб'єктивному ідеалізмі тощо.
- основні особливості специфіки виникнення філософії XIX ст.;
- характерні риси та особливості кожної з філософських систем, представлених у XIX столітті.

вміти:

- встановлювати взаємозв'язок розвитку філософії і науки в XVII – XVIII ст.;
- визначати сфери практичного застосування індуктивного методу;
- виявляти екзистенційну складову картезіанського сумніву;
- вміти самостійно аналізувати й узагальнювати набуті знання з історії філософії;
- аналізувати і порівнювати зміст основних концепцій філософії XIX ст.

розуміти значення та роль постановки філософських проблем та способів їх розв'язання у розвитку світової культури і цивілізації, співвідношення філософського й інших форм знання (наукового, релігійного тощо) у формуванні світогляду, пов'язані з цим сучасні соціальні і етичні проблеми, розрізняти історичні типи раціональності, знати структуру, форми, методи пізнання в їхньому історичному розвитку.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни	Вид навчального заняття	Самостійна робота	Обов'язкове читання	Контрольні заходи
1	СТАНОВЛЕННЯ ФІЛОСОФСЬКОЇ ПАРАДИГМИ НОВОГО ЧАСУ. ФІЛОСОФІЯ ФРЕНСІСА БЕКОНА	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати основну літературу до заняття (3 год.)	Основна література: 1-7.	Самостійна робота
2	РЕНЕ ДЕКАРТ – ЯК ЗАСНОВНИК ПАРАДИГМИ ФІЛОСОФСЬКОГО МИСЛЕННЯ „COGITO”	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати основну літературу до заняття (3 год.)	Основна література: 1-7.	Самостійна робота

3	КАРТЕЗІАНСЬКА ФІЛОСОФІЯ.	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Пропрацювати тему: «Роль і значення картезіанства в історії філософії» (6 год.)	Основна література: 1-7.	Самостійна робота Рейтингове завдання
4	ФІЛОСОФСЬКІ ПОГЛЯДИ ТОМАСА ГОББСА. СЕНСУАЛІЗМ ДЖОНА ЛОККА	Лекція (2 год.)	Опрацювати основну літературу до заняття (3 год.)	Основна література: 4 (Розділ 3)	Самостійна робота
5	СУБСТАНЦІЙНИЙ МОНІЗМ БЕНЕДИКТА СПІНОЗИ	Лекція (2 год.)	Опрацювати основну літературу до заняття (3 год.)	Основна література: 1-7.	Самостійна робота
6	СУБСТАНЦІЙНИЙ ПЛЮРАЛІЗМ ГОТФРІДА ЛЯЙБНІЦА	Лекція (2 год.)	Опрацювати основну літературу до заняття (3 год.)	Основна література: 1-7.	Самостійна робота
7	СУБ'ЄКТИВНИЙ ІДЕАЛІЗМ І	Лекція (2 год.)	Опрацювати основну	Основна література: 1-7.	Самостійна робота

	СКЕПТИЦИЗМ В АНГЛІЙСЬКІЙ ФІЛОСОФІЇ XVIII СТОЛІТТЯ		літературу до заняття (3 год.)		
--	---	--	--------------------------------	--	--

8	ПРОСВІТНИ ЦТ ВО ТА ЙОГО ОСНОВНІ РИСИ. АНГЛІЙСЬК Е ПРОСВІТНИ ЦТ ВО: ОСНОВНІ РИСИ ТА НАПРЯМКИ	Лекція (2 год.) Практич на (2 год.)	Пропрацю ват и тему: «Просвітни цт во та його основні риси», «Шотландс ьк а школа «common sense»» (Томас Рід, Річард Прайс)» (8 год.)	Основна література: 1-7.	Самостій на робота Рейтинго ве завдання
9	ПРОСВІТНИЦ Ь КІ ТЕНДЕНЦІЇ В НІМЕЧЧИНІ	Лекція (2 год.) Практич на (2 год.)	Розглянути особливості індивідуаль но го підходу філософів німецького просвітницт ва (4 год.)	Основна література: 1-7.	Самостій на робота
10	ПРОСВІТНИ ЦТ ВО У ФРАНЦІЇ.	Лекція (2 год.) Практич на (2 год.)	Розглянути особливості індивідуаль но го підходу філософів французьког о просвітницт ва (4 год.)	Основна література: 1-7.	Самостій на робота
11	ФІЛОСОФСЬ КЕ ВЧЕННЯ І. КАНТА	Лекція (2 год.) Практич на (2 год.)	Робота с першоджер ел ом: І. Кант «Основопо ло жения метафизи ки нравов» (4 год.)	Основна література: 1-7. Допоміжна: 2,3,4	Самостій на робота

12	ФІЛОСОФІЯ Й.Г. ФІХТЕ	Лекція (2 год.)	Опрацюва ти основну літературу до заняття (3 год.)	Основна література: 1-7.	Самостій на робота
13	ФІЛОСОФІЯ Ф.В.Й. ШЕЛЛІНГА	Лекція (2 год.)	Опрацюва ти основну літературу до заняття	Основна література: 1-7.	Самостій на робота

			(3 год.)		
14	ФІЛОСОФІЯ Г.В.Ф. ГЕГЕЛЯ	Лекція (2 год.) Практич на (2 год.)	Робота с першоджер ел ом: Г. Гегель «Феномено логія духу» (4 год.)	Основна література: 1-7. Допоміжна: 1	Самостій на робота
15	АНТРОПОЛО ГІЧНИЙ МАТЕРІАЛІЗ М Л. ФЕЙЄРБАХА	Лекція (2 год.) Практич на (2 год.)	Робота с першоджер ел ом: Л. Фейєрбах «Сутність християнст ва » (4 год.)	Основна література: 1-7. Допоміжна: 6	Самостій на робота
16	ФІЛОСОФІЯ Ф. НІЦШЕ	Лекція (2 год.) Практич на (2 год.)	Робота с першоджер ел ом: Ф. Ніцше «ЕССЕН ЦИА» (3 год.)	Основна література: 1-7. Допоміжна: 5	Самостій на робота
17	НЕОКАНТІА НСТВО. НЕОГЕГЕЛЬ ЯНСТВО	Лекція (2 год.)	Опрацюва ти основну літературу до заняття (3 год.)	Основна література: 1-7.	Самостій на робота
18	Підсумковий модульний	Модуль (2 год.)	Повторити пройдений	Основна література: 1-7.	Тест

	контроль		матеріал		
--	----------	--	----------	--	--

V. Порядок оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Контрольні заходи	Вимоги до виду контролю	Оцінювання
Вміння аналізувати і порівнювати зміст основних концепцій філософії 16-19 ст.	Тест	Тест складається з 40 питань. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал	40 балів
Вміння аналізувати і порівнювати зміст основних концепцій філософії 16-19 ст.	Робота з першоджерелом	Здійснити власну інтерпретацію роботи філософа.	5 балів
Пояснити основний зміст і ідеї філософів Нового часу, Просвітництва, Класицизму	Самостійна робота	Самостійна робота передбачає виконання поставленого завдання в повному обсязі.	Кожна самостійна робота оцінюється в 5 балів
Збирати, обробляти та аналізувати інформацію	Рейтингове завдання	Робота передбачає виконання поставленого завдання на конкретну тему в повному обсязі у зазначеній формі (доповідь,	10 балів

		презентація).	
--	--	---------------	--

VI. Рекомендована література **Основна**

1. Виндельбанд В. История философии. – К., 1997.
2. Гулыга А. В. Немецкая классическая философия. – М., 2001.
3. История диалектики. Немецкая классическая философия. – М., 1978.
4. Кузнецов В.Н. Немецкая классическая философия второй половины XVIII нач. XIX века. – М., 1989.
5. Кушаков Ю.В. Нариси з історії німецької філософії Нового часу. – К., 2005.
- 6.

Реале Дж., Антисери Д. Западная философия от истоков до наших дней. СПб., 1991.
7. Хесле В. Гении философии Нового времени. – М., 1992.

Допоміжна

1. Гегель Г. Феноменология духу. – К., 2005.
2. Кант И. Критика чистого разума // Соч. – М., 1964.- Т.3. – С. 68-695 з.
- Кант И. Критика практического разума // Соч. Т. 4. – М., 1965.
4. Кант И. Критика способности суждения. – М., 1994.
5. Ницше Ф. Воля к власти. – М., 1994.
6. Фейербах Л. Сущность христианства // Там само. Т. 2. – С.5-320.

VII. Інформаційні ресурси в Інтернет

Електронна бібліотека по філософії - [HTTP://FILOSOF.HISTORIC.RU](http://FILOSOF.HISTORIC.RU)

VIII. Політика доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності¹.

Окреслимо його основні складові:

Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб. Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів.

Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

¹ Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Острозька академія» / https://www.oa.edu.ua/ua/info/kodeks_akademichnoj_dobrochesnosti